

1970'LERİN TÜRKİYE SİNDE SOSYAL DEMOKRAT HAREKETİ EKİSA BİR BAKIŞ

Ülkemizde ve dünyada çok hızlı gelişmelerin olageldiği bir zamanda biraraya geliyoruz. Geri kalmış bir ülkenin düşünün insanları olarak değişik alanlarda aynı çabanın içine girmişiz. Fakat ülkemizin koşullarını gözönüne alarak bir bütün halinde nasıl davranmamız gerektiği konusunda ilk kez tartışacağız.

Ülkemiz bugün demokratik sol bir hareket için çok uygun koşullara sahiptir. Gerçek bir kalkınmayı sağlayabilecek güçler hızla oluşmaktadır. Cumhuriyetin kuruluşundan buyana ilk defa DEMOKRATİK HALK DEVRİMİni gerçekleştirecek sınıflar doğmuştur. Bu gelişmeler karşısında partiler, sendikalar, öğrenci kuruluşları, aydınlar tüm olarak bir arayış devresi geçirmişlerdir. Suların durulup, safların belirlendiği şu sıralarda, demokratik soldaki bütün güçlerin biraraya gelmeleri zorunlu olmuştur. Değişik cephelerde verilen ve yalnız kalındığı için başarı şansı azalan mücadeleleri güçlendirmek bize bağlıdır. Bu nedenle öncelikle Sosyal Demokrat Hareketin değişik kesimlerdeki eleştirisi yapılmalıdır. Şu anda Sosyal Demokrasi mücadelesi verilen dört kesim vardır:

- 1) Gençlik (Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu)
- 2) Cumhuriyet Halk Partisi
- 3) Sendikalar
- 4) Aydınlar

1) SOYAL DEMOKRASİ DERNEKLERİ FEDERASYONU

Amaç, Sosyal Demokrasinin ülkemiz şartlarında oluşturulması, tanıtılması ve buyönde eylem yapılması olan gençlik kuruluşu SDDF dir. Üniversite ve Yüksek Okulların bulunduğu bütün kesimlerde örgütlenmiştir. Ayrıca işçi ve köylü dernekleri vardır. İlk SDD, 1967 de kurulmuş olup bu derneklerin üst örgütü SDDF ise esas olarak iki yıldır aktif çalışma göstermektedir.

Federasyon içinde gerek eylem, gerekse teori bakımından yeni, fakat hızla gelişen bir kadro oluşmaktadır. Üyelerin bilinç düzeyleride devamlı bir yükseliş içindedir. Ne var ki maddi olanaksızlıklar SDDFnin sesini yeterince duyurmasını engellemiştir. Mücadele ettiği diğer gençlik örgütlerinin ise çok geniş maddi kaynakları vardır.

Karşımızdaki örgütler, Marksist-Leninist-Maoist DevGenç ve aşırı sağdaki Ülkü Ocakları Birliği dir. Ülkü Ocakları henüz kesinlikle belirlenmemiş olmasına rağmen Faşizmle Nasyonal Sosyalizm arası bir görüşe sahiptir. DevGenç silah zoru ile geçirdiği öğrenci derneklerinden, okullardaki kantinlerden, kendisine yakın öğretim üyeleri ve basından, ve çeşitli kuruluşlardan maddi veya manevi destek görmektedir.

Ülkü Ocakları ise iktidardan ve egemen çevrelerden gördüğü yardımlarla ayakta durmaktadır. Her iki örgüt ellerindeki maddi olanaklara dayanarak geniş ölçüde silahlanmıştır. Yüzlerce kişilik profesyonel militan kadroları vardır. Dev Gençin stratejisi tutma için kendi içinde devamlı bölünmektedir. Fakat dışı karşı ortak hareket etmektedirler.

Hem DevGençin hem de Ülkü Ocaklarının demokratik bir ortamda tutunmaları imkansızdır. İkisinin de teori ve stratejileri ülkemizde geçerli değildir. Bu nedenle Sosyal Demokratların hakim oldukları bütün okullarda tartışma ortamı silah zoruyla ortadan kaldırılmış ve Sosyal Demokratlara saldırılar düzenlenmiştir. Seçim sandıkları basılmış, üyelerimiz tehdit edilmiş lider arkadaşlarımıza karşı sindirme hareketleri uygulanmıştır. Bu durum bütün şiddetle devam etmektedir.

Bütün eksikliklerine rağmen dekoratif bir ortam var olduğu sürece DevGençin karşımızda tutunması mümkün değildir. Bu durum ülke çapında da aynıdır. Onun için DevGenç, Faşizmi getirmeyi tek çıkar yol olarak görmektedir. Faşizmin gelişinden sonra, iktidara karşı olan bütün güçleri yanına alabileceğini ummaktadır. Son gençlik eylemlerinin bilinen duruma getirilmesinin önemli bir nedeni budur. Açıkça Faşizm davet edilmektedir.

Ülkü Ocakları'nın ideolojisi, egemen çevrelerin ve iktidarın çıkarları da Faşizme bağlıdır. Onların son olaylardaki tutumları da kendi açılarından haklı ve doğru görülmelidir.

K 1. 2) CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Bilindiği gibi CHP, (Ortanın Solu) Hareketinden sonra önemli değişiklikler getirdi. Benimsemeyen yeni politikayla birlikte olumlu yönde parçalanmalar oldu. Böylece üst kademelerdeki değişiklikler partiyi daha tutarlı bir duruma getirdi.

Bununla birlikte örgüt yapısı olarak CHP'nin büyük eksiklikleri vardır. Temel güç olarak alınan işçi, köylü, küçük esnaf ve dar gelirli memurun gerçekten parti içinde etkin olması gerekir. Sol toplumsal güçler tabanına oturmayan bir yapı ile başarılı bir sonuç alınamaz.

CHP, ülkemiz koşulları gözönüne alınarak yeni bir örgütlenme biçimine gitmek yönetici ve üyelerini eğitmek ve gerçekten çalışan halk tabanına oturmak zorundadır.

Şimdiki durumda tabandakilerle en üst yöneticiler arasında büyük bilinç farklılaşması vardır. Olaylara bakış ve değerlendirme çok değişik olmaktadır. Bu nedenle daha etkin olunması ve tutarlı eylem yapılması ancak sağlam bir örgütlenme ve eğitime bağlıdır. CHP ülke çapında hem kendi yöneticilerini hem de üyelerini eğitmek üzere bir Sosyal Demokrat Okul kurmalıdır. Böylece hem eylemleri planlayacak hem de eylemleri yönetecek kadrolar oluşturulabilir.

Haberalma ve propaganda örgütü kurulmalıdır.

Fakir halk çocukları parti bursu ile Sosyal Demokrat Okul da eğitildikten sonra partinin önemli kademelerinde görev almalıdırlar.

3) SENDİKALAR

Ülkemizde kapitalistleşme hızlandıkça işçilerin önemi de artmaktadır. İşçiler toplum içindeki en dinamik sınıflardır. Sosyal Demokrasinin kuruluşunda işçilere büyük düşmektedir. Şüphesiz işçiler, köylülerle ve diğer çalışanlarla ortak hareket etmedikleri sürece başarılı olamazlar.

Yeni bir düzen ancak o düzenden yararlanacak güçler tarafından kurulur. Bugün Sosyal Demokrasiyi kuracak güçler işçiler, köylüler ve diğer çalışanlardır. Yani sol toplumsal güçlerdir. Sosyal Demokrasinin kuruluşunu engellemek isteyenler ise sağ toplumsal güçlerdir, günümüzün egmen çevreleridir. Yani ticaret burjuvaları, sanayi burjuvaları, kompradorlar, montaj sanayicileri, toprak ağaları, aracılar tefecilerdir. Sağ toplumsal güçlere karşı verilecek mücadelede işçilerin görevi büyüktür. İşçiler sol toplumsal güçlerin cephesinde yerlerini almalıdırlar.

Bugün en büyük işçi kuruluşu TÜRK-İŞ'tir. Türk işçilerinin büyük çoğunluğunu kapsayan bu kuruluş son yıllarda itibarını kaybetme yolundadır. Tutarlı bir politikaya sahip olmayışı, baskı grubu olarak görevini yapmayışi hakkındaki güveni önemli ölçüde sarsmıştır. İşçi kuruluşlarının çıkarı "Partiler Üstü Politika"da değildir. Sendikalar zaten politikanın içindedirler. Önemli olan sendikanın ağırlığını hangi yönde kullandığıdır.

Türk-İş'in bugünkü olumsuz görünümüne rağmen kendisine bağlı dört sendikanın geçtiğimiz haftalarda yaptığı çıkış Sosyal Demokrasi açısından büyük önem taşır. Bu çıkış birbirinden kopuk bile olsa çeşitli kesimlerde Sosyal Demokrat doğrultuda var olan oluşumun en açık delilidir.

Ne vaki Sosyal Demokrat işçilerin yeni yeni oluştuğu bir gerçektir. Bu durumda Sosyal Demokrat Sendikaların iki yönlü bir tutum içine girmeleri gerekir:

A) Diğer Sosyal Demokrat kesimlerle (partiler, gençlik kuruluşları, ve başkaları..) sıkı ilişkiler kurmak

B) Oluşturulan fikirlerin tabana indirilmesi

4) AYDINLAR

Sosyal Demokrat Aydınların genel olarak dağınıklıkları göze çarpmaktadır. Fikir yönünden de bir kopukluk vardır. Aralarında dayanışma olmadığından seslerini duyuramamaktadırlar. Bu nedenlerle ne Sosyal Demokrat Yayınlar ortaya çıkmakta, ne de genel bir teori oluşturma hareketi göze çarpmaktadır.

Oysa örneğin DevGence yakın aydınlar dayanışma içinde çalışmakta ve çeşitli alanlarda devamlı yayın yapmaktadırlar.DevGenç üyelerine çok açık destek oldukları bir gerçektir.Hatta imtihanlara girmeyen DevGenç üyelerine sınıf geçirtmekte,SDDF üyelerini sınıfta bırakmakta,asistanlık imtihanını birincilikle kazanan SosyalDemokratları asistanlığa almamaktadırlar.Sosyal Demokrat Hareketin aydınlar kesiminde de dağınıklık görülmüyor.

Kısacası 1970lerin başında,ülkemizdeki Sosyal Demokrat Hareket Şöyle özetlenebilir:

1)Egemen çevreler ve rakip kuruluşlar iyi örgütlenmiş durumdadırlar.Sosyal Demokrat kitle içinde geniş bir dağınıklık göze çarpmaktadır.Maddi olanaklar çok kısıtlıdır.

2)Eğitim ve yetişmiş kadrolar herkesimde oldukça yeni ve sınırlıdır.Daha geniş kadroların hızla yetiştirilmesi gerekir.

3)Yeterli yayın yoktur.Bu nedenle ortak bir dilin ülke çapında kullanılması mümkün olamamaktadır.Propaganda zayıftır.

4)Organizasyon yokluğu dolayısı ile eylemler birbirinden habersiz ve kopuk yürütülmektedir.

5)Kopukluk nedeniyle görüşlerin oluşturulmasında gereksiz zaman harcanmaktadır.Aynı konudaki görüşler ayrı çalışmalarını gerektirmekte,ayrıca yalnız bir çevreyi kapsadığından yeterli olmamaktadır.

6)Ortak hareket edilmediğinden ne yeterince uzmanlaşma ne de iş bölümü vardır.Oysa iş bölümünün gelişmesi daha fazla başarı elde etmek demektir.

Yukarıdaki görüşlerimizin ışığında şu söylenebilir;Yakınlaşma ve ortak hareket gerçekleştirilemezse sonuç başarısızlık olacaktır.Bütün kesimlere düşen görev Sosyal Demokrat Hareketin başarısı için gerekli ortak çalışmanın nasıl yapılacağı konusunda çaba harcamak olmalıdır.ÜLKEMİZ İÇİN TEK KURTULUŞ YOLU OLAN SOSYAL DEMOKRASİNİN BAŞARISI GÜÇLERİMİZİN BİRLEŞMESİNE BAĞLIDIR.

SDDF

①
Semih Eryildiz: Okudu —
Konusu — 4 soru.org